

نباشد و نگوید که مشکل من نیست و به بقیه ربط دارد. می‌خواهیم به آن‌ها یاد بدهیم که می‌شود دور هم جمع شد و با گفت‌وگو مشکلات را حل کرد. کما اینکه همین الان هم به‌مرور حس مشارکت در آن‌ها دارد تقویت می‌شود. در کلاس‌های ما، من جای خودش را به ما داده‌ام. همه باهم مشارکت می‌کنند که یک کار تولید و ارائه کنند که به درد همه بخورد، نه اینکه مثلاً فلان قصه یا بازی مخصوص بچه من است. طبیعی است در این دور هم جمع شدن‌ها و فکر کردن برای طراحی قصه یا بازی، هم یاد می‌گیرند که من را کنار بگذارند و هم اینکه به این نتیجه می‌رسند که با گفت‌وگو برخی مشکلات و معضلات راحت‌تر مرتفع می‌شود.

یکی از هدف‌های اصلی باشگاه مادر، کودک و آینده‌این است که حس تعلق به محله و مشارکت جمعی را بالا ببرد. قصد داریم در آخر به این مرحله برسیم که کسی در خصوص مشکلات و وضعیت محله‌اش بی‌تفاوت نباشد

مادرها فهمیدند که مشکل کارشان از کجاست

چیزی نزدیک به یک‌ماه‌ونیم است که این دوره آموزشی بلندمدت شروع شده است که خوشبختانه مادران محله خواجهربیع و بهمن خیلی خوب از آن استقبال کرده‌اند. قصد بزرگ‌نمایی ندارم که بگویم در این مدت کم‌همه را دچار تحول کرده‌ایم چون دروغ گفته‌ام، اما یکی از نتایج ارزشمندی که به آن رسیدیم این است که باتوجه به جدول‌های رفتاری که هر هفته می‌آورند و آموزش‌هایی که به آن‌ها داده‌ایم، بالاخره فهمیده‌اند اشکال کارشان کجاست که بچه‌شان لجباز، پرخاشگر یا حرف‌گوش‌نکن شده است. حالا که به این موضوع پی برده‌اند، خودشان راحت‌تر دنبال راهکار می‌گردند که آن مشکل را رفع کنند و ما هم در کنارشان هستیم و آموزش‌های لازم را به آن‌ها می‌دهیم.

مادرها قصه‌گویی بلد نیستند

در سن ۴ تا ۶ سالگی بچه‌ها دنبال یک الگویی می‌گردند که رفتارهایشان را از او تقلید کنند. به همین دلیل است که در بیشتر مواقع شخصیت‌های کارتون‌های که می‌بینند را به عنوان الگو انتخاب می‌کنند و سعی می‌کنند که مثل آن باشند. مادرها می‌توانند با خلق یک دختر یا پسر در قالب قصه این را برایشان درست کنند. اما متأسفانه مادرها مثل قدیم دیگر قصه‌گویی بلد نیستند، ترجیح می‌دهند که فایل صوتی برای بچه‌ها بکشند تا خوابش ببرد. ما شرکت‌کنندگان در باشگاه را ملزم کردیم که یک شخصیت داستانی بسازند و در قالب آن هر شب برای بچه قصه بگویند. موضوعش هم می‌تواند از باز خورد رفتار روزانه فرزندشان باشد تا نکات تربیتی که قرار است بعدها به صورت مستقیم و با توپ‌و‌تشر به آن‌ها گوشزد کنند. ما در جلسه اول از مادرها خواستیم که مشکلاتشان را با بچه‌ها بازگو کنند، یک لیست بلندبالا و عجیب‌وغریبی درست شد که حالا ما داریم به آن‌ها یاد می‌دهیم که چگونه با قصه‌گویی به مرور آن ویژگی رفتاری بد را تغییر بدهند. هنگامی که برای بچه قصه گفته شود و خودش هم در آن مشارکت داشته باشد و نظر بدهد، قدرت تفکر و تصمیم‌گیری اش تقویت می‌شود.

کتابخانه کوچک مادر و فرزندی

ما چون می‌خواهیم که آموزش‌هایمان کاربردی باشد و کاملاً در فکر و ذهن مادرها جا بیفتد تا دست از سبک‌های غلط تربیتی‌شان بردارند، برایشان هر هفته مثل بچه مدرسه‌ای‌ها تکلیف تعیین می‌کنیم. مثلاً چند نفر دنبال نوشتن قصه و خلق شخصیت داستانی بروند. یا اینکه با کمک فرزندشان بازی طراحی کنند. از آنجایی که منابع در این خصوص محدود است و ما هم دوست نداریم که مادران فقط دست به دامان اینترنت و فضای مجازی شوند، یک کتابخانه کوچک درست کردیم و کتاب‌هایی که ویژه همین کارها نوشته شده است را در آن قرار دادیم. مدام هم به آن‌ها می‌گوییم که چنین چیزی در مرکز ایجاد شده است و می‌توانید از آن استفاده کنید. خوشبختانه میزان استفاده‌شان از کتاب بالا رفته و از این ایده استقبال خوبی کرده‌اند.

تقویت حس مشارکت جمعی

یکی از هدف‌های اصلی باشگاه مادر، کودک و آینده این است که حس تعلق به محله و مشارکت جمعی را بالا ببرد. قصد داریم در آخر به این مرحله برسیم که کسی در خصوص مشکلات و وضعیت محله‌اش بی‌تفاوت

هم سبک‌های فرزندپروری را متوجه شدیم و هم آسیب‌های روانی محله را قبل از شروع کلاس‌ها تست‌های از پیش طراحی شده‌ای مثل اضطراب بچه‌ها، شادکامی و سبک‌های فرزندپروری را به مادرها دادیم تا جواب بدهند. به قولی بایک تیر چند نشان زدیم. هم متوجه شدیم که آن‌ها چطور فرزند تربیت می‌کنند و هم اینکه آسیب‌های احتمالی‌ای که در سطح محله خواجهربیع وجود دارد را شناسایی و برای رفع آن‌ها برنامه‌ریزی کردیم. یکی از موضوعاتی که ما پیش‌تر به آن رسیدیم بودیم این بود که متأسفانه اهالی محله خواجهربیع و بهمن از افسردگی رنج می‌برند. با آزمونی که از مادرها گرفتیم درستی تست‌های قبلی به ما ثابت شد. موضوعی که کمی نگران‌کننده به نظر می‌رسد بحث اضطراب بچه‌هاست که بیشتر آن‌ها به شدت درگیر آن هستند و باید حتماً فکری به حالش کرد، چرا که زندگی کودکان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در خصوص سبک‌های فرزندپروری هم به نتایج جالبی رسیدیم. خیلی از مادرها ترجیح می‌دهند آسان‌گیر باشند و هر چه که بچه خواست و اراده کرد برایش فراهم کنند. اما از آن طرف کم‌وبیش کسانی هم بودند که دیکتاتور، منشانه بچه تربیت می‌کردند. در کل می‌توانم بگویم کمتر کسی پیدا شد که میانه‌رو باشد. هر دوی این روش‌ها در آینده تأثیرات نه‌چندان مثبتی روی روان کودکان می‌گذارد. مثلاً در مشاوره و صحبت با نوجوانانی که همین الان پرخاشگری دارند و در محله دعوا راه می‌اندازد متوجه شدیم که والدین آسان‌گیری داشته‌اند.

نقش کمرنگ مادرهای محله خواجهربیع و بهمن در زندگی فرزندانشان

میزان مشارکت و فعالیت مادرها در کلاس‌ها و واقعاً خوب است و ما به ادامه این دوره آموزشی ترغیب می‌کنیم. یکی از فرصت‌هایی که مادران خیلی خوب از آن استقبال کردند، مربوط به جدول‌های رفتاری بود. آن‌ها در این جدول‌ها کل فعالیت روزانه بچه‌شان را می‌نویسند. از کوچک‌ترین کار که خوردن خوراکی است تا تلویزیون دیدن و مهدکودک رفتن. وقتی دفعه اول جدول رفتاری آماده شد، هم ما و هم مادرها متوجه شدیم که آن‌ها تقریباً هیچ جایی در برنامه روزانه بچه‌هایشان ندارند. این موضوع برایشان نگرانی و دغدغه ایجاد کرد و باعث شد از خودشان بپرسند که چرا چنین وضعیتی پیش آمده است؟ حالا ما به مادرها آموزش می‌دهیم که چگونه با بچه‌شان ارتباط بگیرند و وقت بیشتری به او اختصاص بدهند. از آموزش انواع و اقسام بازی‌های خلاقانه گرفته تا قصه‌گویی و یک دسته فعالیت‌های دیگر که برای کودک هم بار آموزشی داشته باشد.

چگونه شهروند خوب تربیت کنیم

از تکلیف‌هایی که همین چند روز پیش به مادرها دادیم این بود که وقتی دارند بچه در کوچه یا سطح محله راه می‌روند، اگر زباله‌ای روی زمین دیدند آن را بردارند، با همان زبان بچه‌گانه توضیح بدهند که شهر هم مثل فضای خانه است و نباید کثیف باشد. کودکی که چندبار این کار را از مادرش ببیند، دفعه بعدی خودش حساس می‌شود، اول از همه سعی می‌کند که زباله‌ای در خیابان نریزد و اگر هم چیزی روی زمین مشاهده کرد، آن را بردارد. هنگامی که این رفتار برای کودک درونی شود، دیگر در بزرگسالی نیاز به این ندارد که مثلاً برای بیرون انداختن کیسه زباله از ماشین جریمه تعیین شود تا این کار را نکند. یا اینکه شهرداری مجبور نمی‌شود مدام از مردم خواهش و تمنا کند که آشغال‌ها را سراسر ساعت جلوی در بگذارند. مشکلی که همین الان شهرداری منطقه با بخش زیادی از محله‌ها دارد.

